

Lønnen steg med 5,0 pct. på DA-området i 1. kvartal 2024

I 1. kvartal 2024 var den årlige lønstigningstakt på DA-området 5,0 pct., hvilket er 0,1 pct.-point over udviklingen i 4. kvartal 2023, *jf. tabel 1*. Den endelige opgørelse af lønudviklingen på DA-området for 1. kvartal 2024 var dermed 0,3 pct.-point under Lyn-tallet, der blev offentliggjort i april, og som var 5,3 pct. Nedjusteringen ift. lyntallet gælder for alle 3 sektorer, og både for funktionærer og (i særdeleshed) for arbejdere.

Referenceforløbet for overenskomstaftalerne tilsiger en lønudvikling på ca. 6,0 pct. i 1. kvartal 2024. Den faktiske lønudvikling er dermed under referenceforløbet, hvilket også var tilfældet i både 3. og 4. kvartal 2023.

Inflationen var 1,0 pct. i 1. kvartal 2024, hvilket var 0,5 pct.-point højere end i 4. kvartal 2023. Inflationen aftog betydeligt igennem 2023. En væsentlig del af den markante udvikling i inflationen kan henføres til udviklingen i energipriserne. Kerneinflationen aftog fra ca. 3,0 pct. i 4. kvartal 2023 til ca. 2,0 pct. i 1. kvartal 2024.

Udvikling i løn og priser indebærer en stigning i reallønnen på DA-området på 4,0 pct. i 1. kvartal 2024, hvilket er 0,4 pct.-point under reallønstigningen i 4. kvartal 2023.

For 2023 som helhed var lønudviklingen i gennemsnit knap 4,1 pct., hvilket er den højeste lønudvikling siden finanskrisen. Inflationen i 2023 var 3,4 pct. og reallønnen steg dermed med 0,7 pct. i 2023.

Tabel 1. Udvikling i løn og priser

	3. kvrt. 2022	4. kvrt. 2022	1. kvrt. 2023	2. kvrt. 2023	3. kvrt. 2023	4. kvrt. 2023	1. kvrt. 2024
DA området	----- Årlig ændring i pct. -----						
Arbejdere	3,7	3,8	3,0	3,7	5,4	5,6	5,8
Funktionærer	3,3	3,3	3,3	3,1	4,3	4,1	4,3
Fremstillingssektoren	3,3	3,6	2,9	3,4	5,0	5,0	5,2
Bygge og anlæg	4,4	4	3,8	3,6	5,4	5,6	5,7
Serviceprægede erhverv	3,4	3,4	3,1	3,4	4,7	4,6	4,8
DA området i alt	3,5	3,6	3,1	3,4	4,9	4,9	5,0
Forbrugerpriser	9,2	9,2	7,3	3,6	2,1	0,5	1,0
Reallønsudvikling	-5,2	-5,2	-3,9	-0,2	2,7	4,4	4,0

Anm.: Opgjort efter DB07.

Kilde: DA's KonjunkturStatistik og Danmarks Statistik.

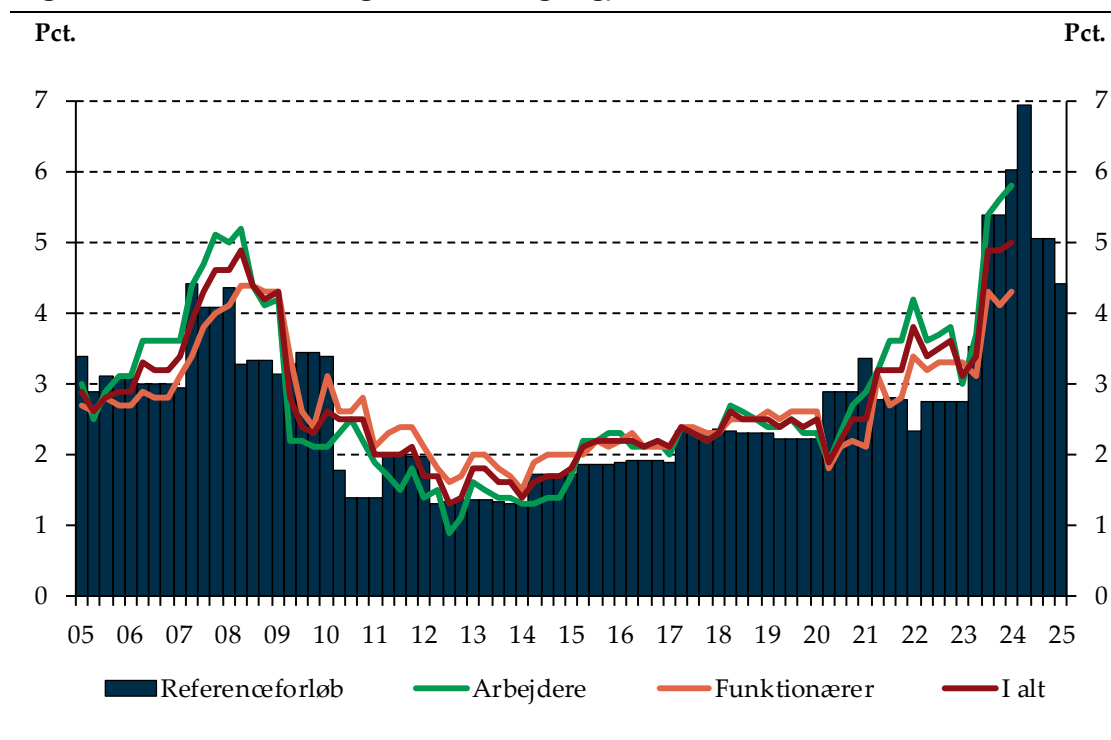
Funktionærernes årlige lønstigningstakt var 4,3 pct. i 1. kvartal 2024, hvilket er 0,2 pct.-point over udviklingen i forrige kvartal, mens arbejdernes lønstigningstakt var 5,8 pct. i 1. kvartal 2024, hvilket er 0,2 pct.-point over 4. kvartal 2023.

Lønudviklingen i fremstillingssektoren og inden for serviceprægede erhverv var hhv. 5,2 pct. og 4,8 pct. i 1. kvartal 2024, mens lønudviklingen inden for bygge- og anlæg var 5,7 pct.

Samlet lønudvikling på DA-området

På hele DA-området var lønstigningstakten på 5,0 pct. i 1. kvartal 2024. De aftalte omkostningsstigninger i det overenskomstbaserede referenceforløb er opgjort til ca. 6,0 pct., og den faktiske lønudvikling er dermed 1,0 pct.-point under referenceforløbet. Både arbejderne og funktionærernes lønstigningstakt tiltog med 0,2 pct.-point fra 4. kvartal 2023 til 1. kvartal 2024. Lønstigningstakterne steg dermed fra hhv. 5,6 pct. til 5,8 pct. for arbejderne og fra 4,1 pct. til 4,3 pct. for funktionærerne, *jf. figur 1*.

Figur 1. Referenceforløb og faktisk lønstigning, samlet DA-område

Anm.: Den faktiske lønstigning omfatter hele DA-området, det vil sige inkl. ansatte, der ikke er omfattet af overenskomster i referenceforløbet. Opgørelsen af omkostningerne for de overenskomstbaserede referenceforløb sker under forudsætning om fuldt relativt gennemslag af stigninger i mindste- og normallønssatser og tager udgangspunkt i overenskomsternes omkostningslementer på 13 udvalgte overenskomstområder. Stigningerne beregnes som et teknisk gennemslag baseret på de landsdækkende overenskomster. På den enkelte arbejdsplads kan lønudviklingen afvige herfra som følge af lokale forhandlinger mellem ledelse og de ansatte.

Kilde: DA's KonjunkturStatistik samt egne beregninger.

Det samlede bidrag fra genebetalinger, fritvalgsordninger, personalegoder og pensionsindbetalinger udgjorde 0,7 pct.-point i 1. kvartal 2024 på hele DA-området, hvilket er magen til udviklingen i 4. kvartal 2023. Heraf bidrog genetillæg med 0,1 pct.-point og pensionsindbetalinger med 0,5 pct.-point, *jf. tabel 2*. Der er ikke et bidrag fra fritvalgsordninger i 1. kvartal 2024, da den seneste stigning i fritvalg var i 2. kvartal 2022, og den næste er i 2. kvartal 2024.

Tabel 2. Lønstigningstaksternes sammensætning, hovedbrancher og DA i alt

	4. kvartal 2023				1. kvartal 2024			
	Fremstilling	Bygge og anlæg	Service	Hele DA	Fremstilling	Bygge og anlæg	Service	Hele DA
Samlet lønudvikling	5,0	5,6	4,6	4,9	5,2	5,7	4,8	5,0
<i>Heraf:</i>	<i>Pct. point</i>							
Genetillæg	0,0	0,2	0,0	0,0	0,1	0,3	0,1	0,1
Fritvalgsordninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Personalegoder	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
Pension	0,7	0,5	0,5	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5
I alt	0,7	0,9	0,6	0,7	0,6	0,9	0,6	0,7

Anm.: Tabellen angiver årlig ændring i timefortjenesten. Bidraget fra pension afspejler bl.a., at pensionsbetalinger øges med lønnen. Der indgår både arbejdere og funktionærer i opgørelsen. Afrunding kan give forskel mellem sum og totaltal.

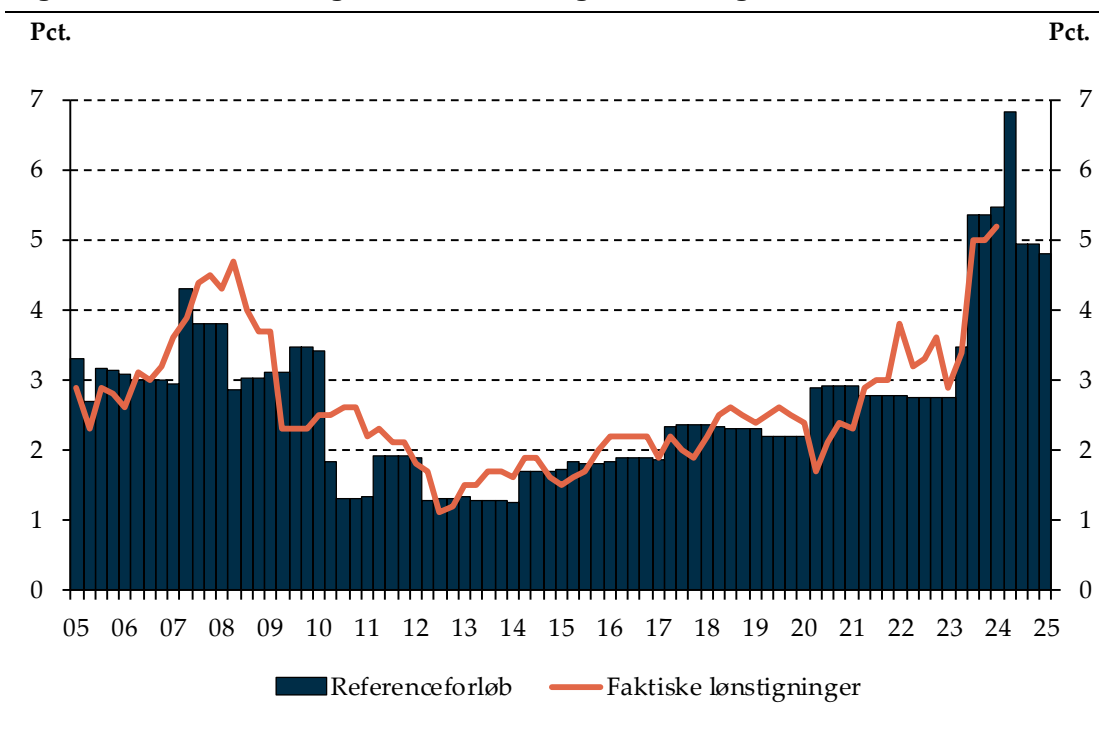
Kilde: DA's KonjunkturStatistik og Danmarks Statistik.

Brancheopdelt lønudvikling på DA-området

Lønstigningstakten i fremstillingsvirksomhed var på 5,2 pct. i 1. kvartal 2024, hvilket er 0,2 pct.-point højere end i 4. kvartal 2023, jf. figur 2. Lønudviklingen i fremstillingsvirksomhed lå i 1. kvartal 2024 1,0 pct.-point under de aftalte omkostningsstigninger i det overenskomstbaserede referenceforløb.

I fremstilling er en stor del af medarbejderne omfattet af mindstelønsoverenskomster, hvor det i høj grad er de lokale lønforhandlinger, som driver lønudviklingen.

Figur 2. Referenceforløb og faktisk lønudvikling i fremstillingsvirksomhed

Anm.: Den faktiske lønstigning omfatter fremstillingsvirksomhed på hele DA-området, det vil sige inkl. ansatte, der ikke er omfattet af overenskomster i referenceforløbet. Referenceforløbet er baseret på Industriens Overenskomst, Træ- og møbeloverenskomsten og Slagteroverenskomsten.

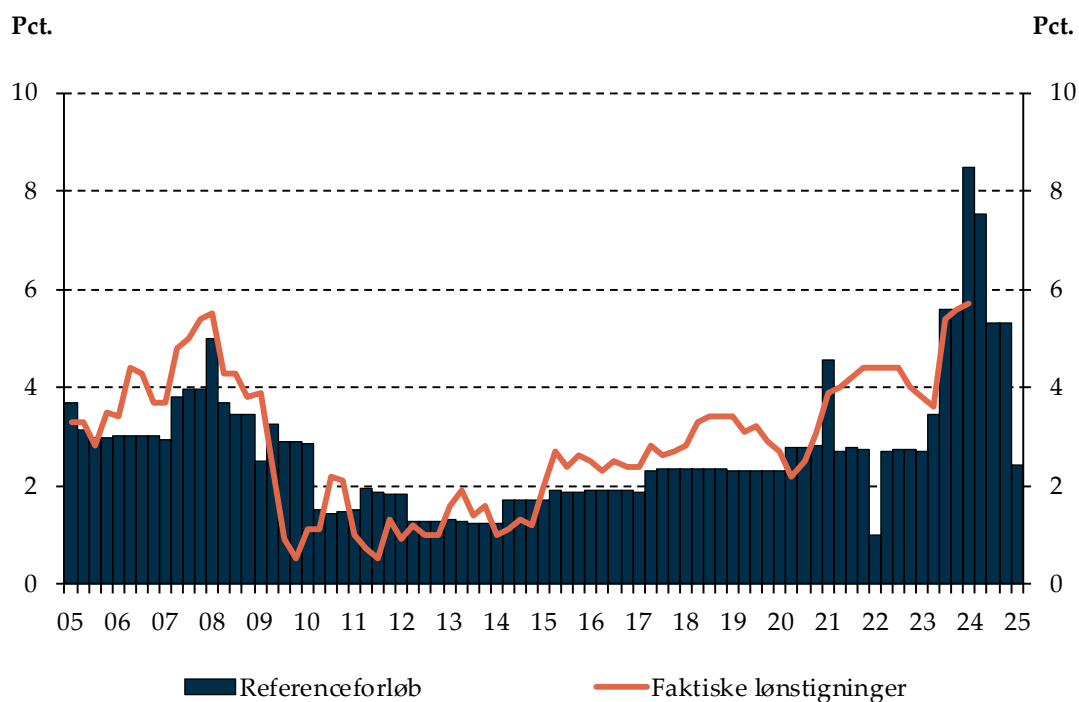
Kilde: DA's KonjunkturStatistik og egne beregninger.

Samlet set bidrog genetillæg, fritvalgsordninger, personalegoder og pensionsindbetalinger med 0,6 pct.-point til lønudviklingen i fremstilling i 1. kvartal 2024, hvilket stammer fra pensionsindbetalingerne og genetillæg, jf. tabel 2.

Den største lønstigning i 1. kvartal 2024 inden for fremstilling findes hos *maskinfremstilling*, hvor lønudviklingen var 5,9 pct. Den mindste lønstigning inden for fremstilling i 1. kvartal 2024 var inden for *forsyning*, hvor lønnen steg med 3,9 pct.

Inden for bygge- og anlægsvirksomhed var den årlige lønstigningstakt 5,7 pct. i 1. kvartal 2024. Det er 0,1 pct.-point over lønudviklingen i 4. kvartal 2023. Lønudviklingen ligger 2,8 pct.-point under de aftalte omkostningsstigninger i det overenskomstbaserede referenceforløb, jf. figur 3.

Figur 3. Referenceforløb og faktisk lønudvikling i bygge- og anlægssektoren

Anm.: Den faktiske lønstigning omfatter bygge- og anlægsvirksomhed på hele DA-området, det vil sige inkl. ansatte, der ikke er omfattet af overenskomster i referenceforløbet. Referenceforløbet er baseret på Bygge- og anlægsoverenskomsten, Bygningsoverenskomsten, Maleroverenskomsten, Elektrikeroverenskomsten og VVS-overenskomsten

Kilde: DA's KonjunkturStatistik og egne beregninger.

Inden for delbranchen *bygningsinstallation* var lønstigningen 5,6 pct. i 1. kvartal 2024, hvilket er magen til udviklingen i 4. kvartal 2023. I den anden delbranche *bygge- og anlægsvirksomhed ekskl. bygningsinstallation* var lønstigningstakten også lig med kvartalet før og er dermed 5,7 pct. i 1. kvartal 2024.

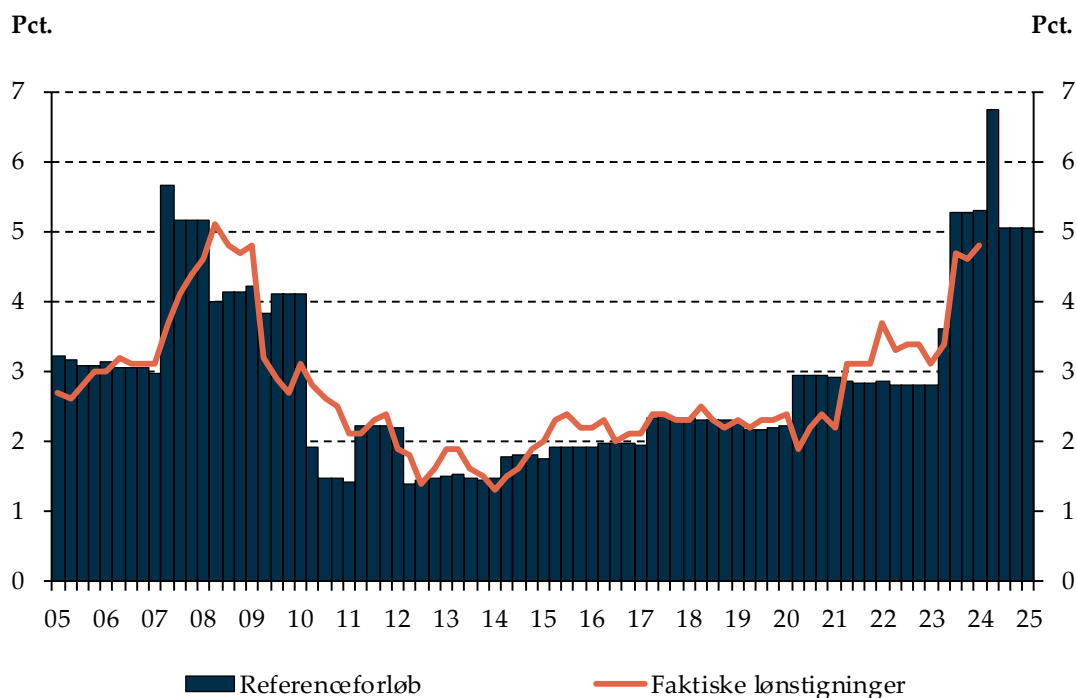
Samlet set bidrog genetillæg, fritvalgsordninger, personalegoder og pensionsindbetalinger med 0,9 pct.-point til lønudviklingen inden for bygge og anlæg i 1. kvartal 2024, hvilket samlet er samme stigning som i 4. kvartal 2023, jf. tabel 2.

Lønningerne steg med 4,8 pct. inden for serviceprægede erhverv i 1. kvartal 2024, hvilket er en stigning på 0,2 pct.-point i forhold til udviklingen i 4. kvartal 2023. Lønstigningen lå 0,5 pct.-point under niveauet for de aftalte omkostningsstigninger i det overenskomstbaserede referenceforløb i 1. kvartal 2024, jf. figur 4.

Det samlede bidrag fra genetillægsbetalinger, fritvalgsordninger, personalegoder og pensionsindbetalinger udgjorde 0,6 pct. i 1. kvartal 2024, hvilket er magen til det samlede bidrag i forrige kvartal, jf. tabel 2.

De største lønstigninger i 1. kvartal 2024 blandt delbrancher inden for serviceprægede erhverv var inden for *godstransport*, hvor lønstigningstakten var 5,7 pct. *It-virksomhed* var med en lønstigningstakt på 3,3 pct. den delbranche inden for serviceprægede erhverv med den laveste lønstigning i 1. kvartal 2024.

Figur 4. Referenceforløb og faktisk lønudvikling i serviceprægede erhverv

Anm.: Den faktiske lønstigning omfatter de serviceprægede erhverv på hele DA-området, det vil sige inkl. ansatte, der ikke er omfattet af overenskomster i referenceforløbet. Referenceforløbet er baseret på Transport- og logistikoverenskomsten, Fællesoverenskomsten på transportområdet, Serviceoverenskomsten og Butikoverenskomsten.

Kilde: DA's KonjunkturStatistik og egne beregninger.

Udviklingen i reallønnen

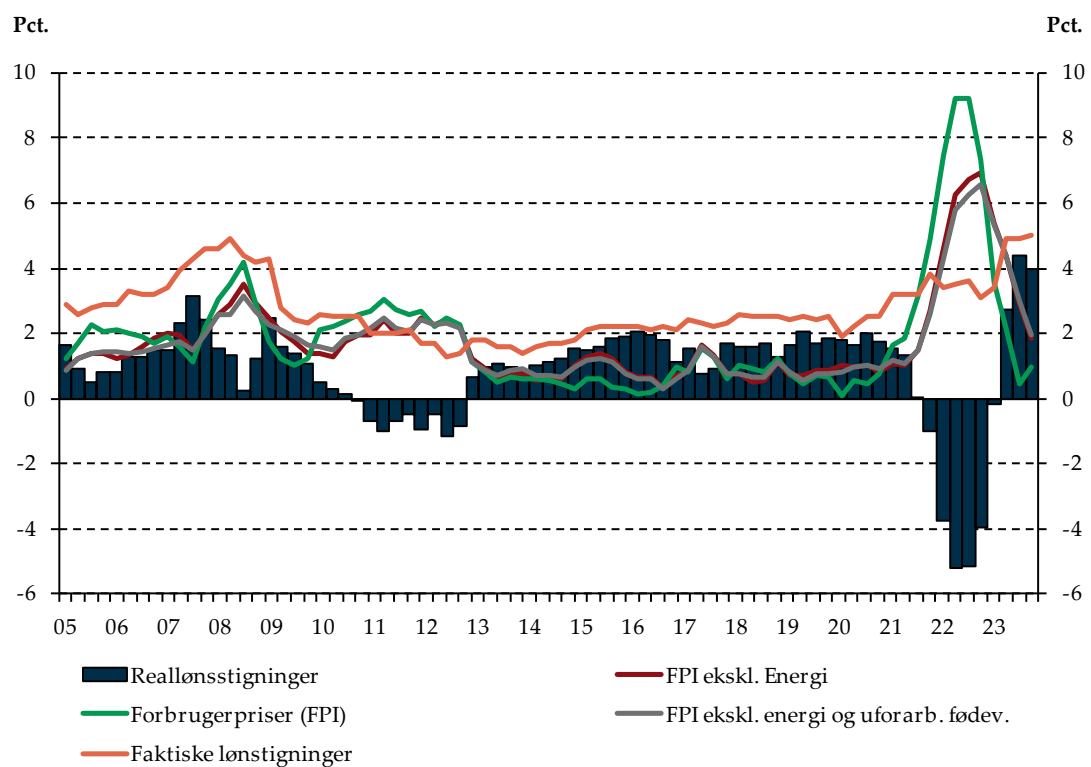
Reallønnen angiver, hvor meget lønstigningen overstiger inflationen. Den er dermed et mål for den reelle forbedring i købekraft som følge af lønudviklingen.

I 1. kvartal 2024 lå inflationen på 1,0 pct., hvilket var 0,5 pct.-point højere end 4. kvartal 2023. De privatansatte på DA-området oplevede dermed en stigning i reallønnen på ca. 4,0 pct., jf. figur 5.

Det er tredje kvartal i træk, at reallønnen stiger på DA-området efter 6 kvartaler med fald i reallønnen. Reallønnen faldt med 3,8 pct. i 2022, mens reallønnen samlet set steg med 0,7 pct. i 2023. Dermed er reallønstabt siden 2021 fortsat ikke indhentet. Den gennemsnitlige reallønsudvikling fra 2015 til og med 2021 var 1,6 pct. pr. år.

Kerneinflationen, dvs. inflationen ekskl. energi og ikke-forarbejdede fødevarer, ligger aktuelt på et højere niveau end den samlede forbrugerprisstigning. Kerneinflationen aftager også og udgjorde 2,0 pct. i 1. kvartal 2024, hvilket er 1,0 pct.-point lavere end i foregående kvartal.

Figur 5. Udviklingen i forbrugerpriserne og reallønnen på DA-området

Kilde: Danmarks Statistik, DA's KonjunkturStatistik og egne beregninger.